

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยสำรวจเชิงพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายใน ด้านงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แล้วนำมากำหนดเป็นรูปแบบการนิเทศภายใน ด้านงานวิชาการอันจะนำมาซึ่งการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอหนองบัวให้บังเกิดคุณภาพที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามจุดหมายที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนใน ด้านงานวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายงานที่จะศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
2. กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหา และจุดหมายของการวิจัย
3. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ชนิดแบบสอบถามประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale)

โดยการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

5. เสนอเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาค่า I.O.C. โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คนแล้วนำมา

ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแล้วจัดพิมพ์ฉบับที่สมบูรณ์

6. ดำเนินการใช้เครื่องมือ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้วิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach)

7. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทำการเก็บข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในสถานที่จริงอำเภอหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่นครสวรรค์ เขต 3

8. นำแบบสอบถามที่ตอบกลับ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำผลการตอบแบบสอบถาม มาหาค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงในแต่ละด้านสรุปประเด็นปัญหาเรียงลำดับเพื่อเตรียมการประชุมกลุ่ม (F.G.D)

ช่วงที่ 2 เสนอรูปแบบ

1. นำแบบสอบถามที่วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) พร้อมรายละเอียดสรุปประเด็นปัญหา เตรียมเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ

2. จัดการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion : F.G.D.) นำผลจากข้อ 1 มาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ระดมความคิดเห็นอภิปรายกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปแล้วนำมากำหนดเป็น รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนในเขตอำเภอหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ต่อไป

3. รายงานผลการวิจัยพร้อมข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายใน

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตอำเภอหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 398 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตอำเภอหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จำนวน 179 คน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการนิเทศภายใน

ประชากรได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion : F.G.D.) จำนวน 7 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา
2. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่
  - 2.1 นายวินิจ กลิ่นเฟื่อง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
  - 2.2 นายอนุสิทธิ์ เพชรสัมฤทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3
  - 2.3 นายนิเวศ สำเนา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
  - 2.4 นางบุหลง ศุภศิลป์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
  - 2.5 นายประมวล ประทุมชาติ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
  - 2.6 นายจำเนียร โลหะเวช ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 8 โรงเรียนบ้านคลองลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
  - 2.7 นายบำรุง กรุตเพชร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 8 โรงเรียนบ้านวัดเทพสุทธาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาศึกษาปัญหาการนิเทศภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในด้านวิชาการของโรงเรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาของวงจรมมิง ได้แก่ Plan (การวางแผน) Do (การดำเนินการตามแผน) Check (การตรวจสอบผลงาน) Action (การปรับปรุงแก้ไข)

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการดำเนินการนิเทศภายในด้านวิชาการ เป็นแบบคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนด้านวิชาการของผู้นิเทศการศึกษาใน 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 40 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจกระบวนการนิเทศภายในด้านวิชาการในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใดโดยกำหนดคะแนนประมาณค่าดังนี้

คะแนน 4 หมายถึง ระดับปัญหาการปฏิบัติงานต่อการนิเทศภายใน มากที่สุด
 คะแนน 3 หมายถึง ระดับปัญหาการปฏิบัติงานต่อการนิเทศภายใน มาก
 คะแนน 2 หมายถึง ระดับปัญหาการปฏิบัติงานต่อการนิเทศภายใน น้อย
 คะแนน 1 หมายถึง ระดับปัญหาการปฏิบัติงานต่อการนิเทศภายใน น้อยที่สุด
 ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ
 ช่วงที่ 2 เส้นรูปแบบการนิเทศภายใน
 แบบสรุปประเด็นปัญหานำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุมกลุ่ม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติการนิเทศภายใน

1. ศึกษาจาก เอกสาร วารสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือ ครอบคลุมการนิเทศงานวิชาการ ทั้ง 5 ด้านและให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เทคนิคทางด้านภาษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1 ผศ.ดร.วิรัช จงอยู่สุข คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

4.2 นายนิเวศน์ คำรัตน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

4.3 ผศ.ธวัช วันชูชาติ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

5. หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (I.O.C) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป สอดคล้องกับทฤษฎีการแก้ปัญหาของวงจรมมิ่ง

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบแล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยจะให้ได้ผลสำเร็จตามจุดหมายที่สำคัญประการหนึ่งอยู่ที่การเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อขออนุญาตขอความร่วมมือจากโรงเรียนในเขตอำเภอหนองบัวทั้ง 42 โรงเรียนให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนซึ่งทำหน้าที่นิเทศภายในเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบ แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 179 ฉบับ พร้อมหนังสืออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ไปยังโรงเรียนในเขตอำเภอหนองบัว รวม 42 โรงเรียน ให้ผู้ที่เป็น กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่กลับคืนมา จำนวน 179 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 179 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามมาจัดกระทำกับข้อมูลตามลำดับดังนี้

การวิเคราะห์มูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำโดยการวิเคราะห์โดยใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อการศึกษา ปัญหาในการนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน และรายด้านเพื่อพัฒนาว่าผู้นิเทศ ภายใน และผู้รับการนิเทศได้มีปัญหาต่อการปฏิบัติ ตามกระบวนการนิเทศภายในด้านวิชาการ อยู่ใน ระดับใด

2. ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ประมาณค่าของ ส้าราญ มณีแจ้ง 2544 : 37 ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.00 หมายถึง มีปัญหาการนิเทศภายในงานด้านวิชาการ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการนิเทศภายในงานด้านวิชาการ มาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาการนิเทศภายในงานด้านวิชาการ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาการนิเทศภายในงานด้านวิชาการ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยมีถนิมเลขคณิต (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)